

ÖZET: 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi memur ve sözleşmeli personel hakkında yapılan disiplin soruşturmaları sonucu verilen aylıktan kesme cezasına konu olan aylığın nelerden oluştuğu hk. (14/06/2013-9600)

22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinde; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları personelinin hizmete alınmalarını, görev ve yetkilerini, niteliklerini, atanma, ilerleme, yükselme, hak ve yükümlülükleriyle diğer özlük haklarını düzenlediği, 3 üncü maddesinin (a) bendinde teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda hizmetlerin memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürüleceği, 3 üncü maddesinin (b) bendinde teşebbüs ve bağlı ortaklıkların genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken aslı ve sürekli görevlerinin; genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkanı, kurul ve daire başkanları, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürleri, müfettiş ve müfettiş yardımcıları ile ekli 1 sayılı cetvelde kadro unvanları gösterilen diğer personel eliyle gördürüleceği, bunlar hakkında bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hükümler dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş olup, Anılan 3 üncü maddesinin (c) bendinde ise Sözleşmeli Personel “(b) bendi dışında kalan sözleşmeli personel, teşebbüs ve bağlı ortaklıkların genel idare esasları dışında yürüttükleri hizmetlerinde bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hukuki esaslar çerçevesinde akdedilecek bir sözleşme ile çalıştırılan ve işçi statüsünde olmayan personeldir.” şeklinde ifade edilmiştir.

399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Aylıklar ve Ücretler başlıklı 25 inci maddesinin (a) bendinde Ekli 1 sayılı cetvelde kadro unvan ve dereceleri gösterilen personel aylık ve özlük hakları bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olduğu, (c) bendinde de Ekli 1 sayılı cetvelin dışında kalan sözleşmeli personele ödenecek sözleşme ücretinin; temel ücret, başarı ücreti ve kıdem ücretinden oluşacağı hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

399 sayılı KHK eki I sayılı cetvele tabi olan ve hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanan memurlar için verilecek Aylıktan kesme cezası 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin (C) bendinde “Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.” şeklinde tanımlanmıştır.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun memurlara ödenecek aylık tutarları başlıklı 155 inci maddesinde bu Kanunun 36 ncı maddesinde yer alan sınıflara ait gösterge tablosundaki rakamların, Genel Bütçe Kanununda o yıl için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak miktarın, sınıfların derece ve kademelerindeki memurların aylık tutarlarını göstereceği, aynı Kanunun 43 üncü maddesinin (B) bendinde ise bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıklarının, hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu Kanuna ekli 1 ve 2 sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanacağı hükmü yer almaktadır.

Konu hakkında Danıştay Beşinci Daire başkanlığının E:1987/2391 K:1989/338 sayılı Kararında da aylık ücret kavramının, gösterge (ek gösterge dahil) rakamlarının genel bütçe kanununda o yıl için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarı ifade ettiği, Danıştay1. Dairesinin 06/05/1999 tarih ve E:1999/55 K:1999/81 sayılı Kararında da, 657 sayılı Kanunun 155 ve 43/B maddesine atıf yapılarak aylık tanımının, 657 sayılı Kanunda her derece için tespit edilen göstergeler ile varsa görevin niteliğine göre belirlenen ek göstergeler toplamının bütçe kanunlarıyla tepsi edilen katsayı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı ifade ettiği, aylık tanımının diğer ödeme unsurlarını da kısmen ya da tamamen kapsayacak şekilde ancak yeni bir yasal düzenlemeyle değiştirilebileceği, böyle bir düzenleme yapılmadıkça 657 sayılı Kanunda yer alan aylık tanımının diğer ödeme unsurlarını da kapsayacak şekilde yorum yoluyla değiştirilmesinin mümkün olmayacağı

görüşüne varıldığı belirtilmiştir.

Bu hükümlerden, aylık tanımının; 657 sayılı Kanunda her derece için tespit edilen göstergelerle varsa görevin niteliğine göre belirlenen ek göstergeler toplamının bütçe kanunlarıyla tespit edilen katsayı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı ifade ettiği anlaşılmaktadır.

399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin “Disiplin Cezaları” başlıklı 44 üncü maddesinde “Teşebbüs veya bağlı ortaklıklardaki hizmetlerin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla sözleşmeli personelin görevleri ile ilgili kusurlu hareketleri, iş yerinde veya dışında teşebbüs ve bağlı ortaklıkla ilgili mevzuata aykırı davranışları nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması hariç verilmesi gereken disiplin cezaları ile disiplin cezası vermeye yetkili merciler ve disiplin kurulları hakkında bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde teşebbüs veya bağlı ortaklık memurlarının tabi olduğu hükümler uygulanır. Ancak, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller için sözleşme ücretinden kesme cezası, aylıktan kesme cezası esaslarına göre uygulanır.” hükmüne yer verilmiş olup, söz konusu hükümde sözleşmeli personel hakkında verilecek sözleşme ücretinden kesme cezasının 657 sayılı Kanununda yer alan aylıktan kesme cezası esaslarına göre uygulanacağı belirtilmektedir.

Dolayısıyla, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi sözleşmeli personel için aylıktan kesme cezasının uygulanmasında, tıpkı 657 sayılı Kanunda belirtilen aylık tanımına benzer bir şekilde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin (c) bendinde unsurları açık olarak belirtilen brüt sözleşme ücreti üzerinden kesinti yapılacağı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, disiplin soruşturmaları sonucu verilen aylıktan kesme cezasına esas olan tutarın, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki I sayılı cetvele tabi Devlet memurları için gösterge ve ek gösterge rakamının toplamının bütçe kanunlarıyla tespit edilen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak brüt tutardan, II sayılı cetvele tabi sözleşmeli personel için brüt sözleşme ücretinden oluşması gerekmekte olup, bu miktar üzerinden disiplin cezasında öngörülen oranda kesinti yapılması gerektiği mütalaa edilmektedir.